

SCHODY
DO
ABSOLUTNA

Josef Beran

SCHODY DO ABSOLUTNA

Josef Beran

SCHODY DO ABSOLUTNA

Josef Beran

"Všem mým Zuditám, ony ví."

Copyright © Josef Beran, 2015

Editor © Pavlína Rösnerová, 2015

Cover & Layout © Pavlína Rösnerová, 2015

© Nakladatelství ČAS,

www.nakladatelstvicas.cz, 2015

ISBN 978-80-7475-132-5

VII.

Nepřijel jsem tři týdny.

Tři týdny a přišlo jaro.

Rajčatové střechy malostranských domů už
jistě nebudou vidět.

Ba ne. Ještě budou zcela zřetelné.

Stromy teprve dostávají výrazku.

Je duben.

Včera jsem ti volal.

Do školy.

Pohroma.

Drzost.

Hulvátství.

Jak si to někdo může dovolit.

Jak si to vůbec představují.

Školní telefon pro milenecké vztahy žáků.

Absolutorium sklidilo můj bezděčný úsměv.

Smích.

Smích tak hlasitý, že zasáhnul i napnuté
boltce učitelek, netečně a nevrle pokukujících
po Zuditě.

Ona, nejspíš nechtěně: „Nesměj se tak nahlas, je to strašně slyšet.“

Strašně slyšet.

Téměř na dvojku z mravů.

Cha chááá.

Oni nám závidí Zudito.

Závidí. Já je vidím. Naprosto živě. Křivé, obtloustlé nebo vychrtlé stařeny, bez krků, s husími zobáky, osnovní mozečky s všeprostorovou imaginací vidu i slechu, závist zakusující se do stehů a řader krásných žákyň. Mít bič, budou tě švihat ránem večerem.

Prostě závidí.

Závidí můj čerstvý řidičák, a vrah, kterým se ploužím do Prahy.

Ale to by snad ani nebyl důvod, kdybych nejel...

... za tebou, tebou, tebou, tebou, tebou...

Viš, já se v tom telefonu chtěl jen pochlubit, že pojedeme na výlet.

Ujistit se.

Viš?

Asi ne.

Taková.

Pohroma.

Určitě mi vynadá.

Ale ne. Bude ráda, že jsem přijel.

Autem.

Udělal jsem řidičák.

Chtěl jsem se pochlubit.

Možná zbytečně.

Telefonem.

Vjíždím do Prahy.

Vzpomínám.

Říkala, že píše.

I já píšu.

Nedala mi nic přecíst.

Já jí taky ne.

Hlouposti.

Kolik je hodin?

Slunce na východní straně.

Některí listnáči se přeci jen zelenají. Je jaro.

Čas bych neunesl.

Dnes už asi ano.
Unesu přeci celý letopočet.
1789.
Stojím před domem. Nechce se mi nahoru.
Tedy zvonek.
Jak asi zní.
Do uší.
Do uší mojí Zudity.
Okno se neotvírá.
Zděšení.
Otvírám dveře do domu.
Ona: „Baf!!!“
Já se nelekám.
Čekám tu na tebe.
Jak dlouho?
Tři týdny.
Kecko.
Dupy dup: „Tak takhle už mi neříkej.“
Včera jsi byla ve škole.
Polibek.
Ona: „Teď taky lžu?“
Přímo osudně.

Tak to abych šla.
Kam?
Sednout si do auta.
Kam pojedeme?
Na výlet.
Prstem po mapě?
Autem po silnici.
K Labi?
K Labi.
Je 13. dubna 1789.
Plus mínus dvě stě.
Plus.
Dvě stě let.
Let'.

VIII.

Teď spíš.

S modrými tvářemi a horkým čelem na
zadním sedadle mého auta.

Jak si to mohla udělat?

Něco takového.

Koupat se v dubnovém Labi.

Nahá.

Vždyť je to jedno, nahá nebo v šatech.

Taková bláznivost uprostřed dubna.

Spíš přikryta prostíráním pro sobotní piknik
v přírodě.

Stará roztrášená deka.

Snad tě zachrání od zápalu plic.

To nééé.

Totíž zachránit jóóó, ale plíce nééé.

Vlastně plíce taky jóóó,

ale zápal ten určitě ne!

Krucí.

To se nemělo stát, i když jsi byla krásná.

Musela jsi být jako lasička.

Chvilí jsme se procházeli po břehu.

Laskali čerstvé pupence bříz a jív.
Vzájemně, do nekonečna, pojídali své dlouhé
jazyky.

Tvůj placáček sedmkrát rozčísł hladinu
Okeánu. Snad ti to přinese štěstí.

Snad.

Nežli jsem z toho krásného místa s volným
přístupem k vodě stačil dojít k autu pro tašku
a zpět, stála jsi...

On: „Zudito!“

Po krk ve vodě.

Ale nahá.

A nahá.

Ona: „Ta voda je led.“

Okamžitě vylez! Nastydneš.

Miluju led.

Já miluju tebe.

Tak pojd' ke mně.

Pojd' ven, prosím.

Ne. Nejdul! Nemám tě ráda. Nejsi led.

Zudito prosím. Zalomení nohou do
bahnitého náplavu řeky.

Klenbou je nebe.

Oltářem nahá panna ve studených vlnách.

Panna?

Ale mě je to jedno, jen ať vyjde ven.

Můj bože, bože, ve kterého nevěřím, bože,

kteréhož nenávidím, bože, v něhož se

obracím v návalu chuchvalců strachu, vrat'

mi ji!

Přec oltář je obětní místo a ne hmotnost

k obětování.

Vrat' mi ji!

Ticho.

Naprosté ticho.

Nevěřím.

Černé oči zkameněly v tom proudu, a jejich

odlesk se nemá ani k návratu, ani k vytoužení.

Vytoužení.

Vcházím do řeky pomalu a bez odvahy.

Oblečen.

Je studená, příliš studená.

Po kotníky.

Po kolena.

Po pás.

Černé oči se utrhly z místa.

Alabastrová ručka roztránila hladinu a tisíce kapek s uvolněným výdechem opustilo věčný proud.

Běžíš.

Ke mně.

Vystupuješ z lákavého sevření hučící vody.

Vystupuješ jako na počátku veškerého stvoření, jako mořský dech, poprvé objevující suchozemskou krásu.

Odvracím oči před ladností tvého těla.

Marně.

Hroty ňader se s dychtivostí zabořily do teplého suchého svetu.

Do mě.

Zabořily se do mě.

Nekonečná spleť jazyků.

Zakrývám tím svetrem tvou nahotu.

Vystupujeme ven.

Z vody.

Život přichází na dosud mrtvou zem.

Svetr tě nestačil zakrýt celou.

Ještě než se oblékneš, zahlédnu v černém
chomáčku tvého klína perly.

On: „Zudito máš modré tváře.“

Je mi strašná zima.

Stačila jsi jen dojít do auta opírajíc se o mé
rameno.

Uložil jsem tě na zadní sedadlo a přikryl
roztřepeným prostíráním nekonaného se
pikniku.

Polibek.

On: „Rozmrzni mi.“

To tak, bylo by po ledu.

Nesmíš být nemocná.

Nesmím roztát.

Proč?

Navždy bych ti zmizela.

Polibek, po kterém jsi zavřela oči.

Divná pohádka.

Spíš.

Vjždím do Prahy a přemýšlím, kde v tuto
dobu seženu růže.

IX.

Skončila jsi na tři týdny v nemocnici.

Dg.: Těžký zápal plic.

A ještě k tomu tisíce pohledů tvých rodičů zprudka dopadajících na mou hlavu. Musel jsem držet jako beran.

A to vše...

... pro tichou hromádku neštěstí, se kterou v náručí jsem vystoupal po schodech do čtvrtého patra, vešel do bytu, položil na postel, svlékl, a oblékl do všeho teplého, co se kde našlo, přikryl třemi peřinami, vyměnil snad tisíc obkladů, zalil nitro litrem horkého čaje, přečetl tři pohádky a osmkrát odnesl na toaletu.

Hromádka neštěstí.

Tvoji rodiče přijeli asi o půl jedenácté.

Snad by se méně zhrozili, kdyby nás našli v těsném objetí.

On: Klimbající torzo člověka se svěšenou hlavou, těžkýma rukama a Erbenem na klíně.

Ona: Mezi peřinou a obkladem z kapesníku vyčuhuje pouze tupý nosík.

Otec: Hledící v tichém úžasu flegmatika na zmrtvělý pár.

Matka: „Proboha Zuzi, co se ti stalo?“

Probrali se oba naráz.

Ze všech stran vytřeštěné bulvy.

On: „Prosím vás pojd'te vedle, já vám všechno vysvětlím.“

Matka: „Co vy mi chcete vysvětlovat? A kdo vůbec jste?“

Přesně tohle jsem čekal. Samozřejmě jsi jim nic o mně neřekla.

Nebyl jsem ti dost dobrý?

Ale ne. Je ti sedmnáct a cítíš se natolik dospělá, abys sama vládla svému životu.

Občasný výpadek zčásti ještě dětského rozumu, pak musí zachránit rodičovské pochopení.

Jenže tvá matka má v očích běs.

Unavená dívčina hlava se těžce nadzdvihla a z čela spadl odparek obkladu.

Otec, bez jediného mrknutí oka: „Jdu zavolat pohotovost.“

Snad nejmoudřejší věta toho dne.

Odraz rozumu a lásky dospělého muže.

Odpovědnosti otce.

Že bych se vytáhnul?

On: „Taky mě to napadlo, ale raději...“

„Mladý muži,“ dospělý muž se otočil ve dveřích, „jsem rád, že jste u naší dcery počkal, ale teď odejděte. Nevím kdo jste, a nemám náladu se s vámi dohadovat. Prosím.“

Dveře od bytu doporučovaly rychlý odchod.

To byl zas výpad.

„Polib mne“, odněkud vyplulo a pohltilo veškerý náboj statické elektřiny.

To jsem čekal ještě míň.

Vzdušně.

Tak ne.

Prudký náraz čerstvého větru z poprasku klovatiny tvých očí mne očistil.

Nesnáším kompromisy.

Políbil jsem tě dlouze a pravdivě.

Tvá matka oněměla.
Tvůj otec zkameněl.
Americký klid sundal bundu z věšáku a vyšel
ven.
Přece se raději přiznám, to nebyla odvaha,
bylo to tvoje přání.
O patro níž jsem zaslechl, jak průvan nebo
člověk práskl dveřmi.
A potom ta cesta.
Jel jsem snad celou noc. Malátnost svazovala
ruce i nohy. Na víčka usedla lepkavá touha
po spánku.
Vlastně to bylo celé jako sen.
Tiché, zmatené a unavené.
Na co jsem vůbec myslel?
Nejspíš na nic, protože si to nepamatuji.
Nejspíš na tebe, protože většinou nic jiného
nedělám.
Můj čas je tvůj čas.
Čas. Vlastně ho začínám cítit.

Tedy, vlastně ne, cítil jsem ho i předtím, ale jako těžký rezavý řetěz, přikovaný k realistickým pohybům nekončící doby. Dnes už je pouze krvavě rudým šátkem na tvé šíji.

Pouze bílým límcem proti nastydnutí.

Již v nemocnici jsem měl na ruce hodinky.

A ty, krásná, napuchlá a zsinalá, sis s údivem prohlížela proměnu v mé tváři poznanou na první pohled.

Zdála se ti povědomě cizí.

Tak najednou.

Ale nejspíš bylo těžké si to uvědomit, nebo bolest, nebo jsi to zapudila, tvé udivení trvalo jen krátce.

Já chtěl, aby sis toho všimla, přece ta proměna jsi byla ty.

Ty, v každé chvíli předešlé, i nastávající, kdy ses s drzým úšklebkem zvedla, chytila mě za ruku a řekla:

„To je dost, že ses uráčil. Cos mi přivezl?“

Ty jsi ale potvora. Já to za tebe schytám,
házíš po mně ošklebky jen co vejdu, a prý co
jsi mi přivezl. To má být nějaký přivítání?
„Promiň.“ Černé oči přešly do plyše.

Vroucný políbek.

No no, napomenula ho právě příchozí sestra,
abyste se nám nenakazil.

Copak se může člověk nakazit láskou?

No jéje.

Ona: „A co jsi za mě vlastně schytil? Nic
jsem neslyšela.“

Máš pravdu, ani já nic neslyšel.

A ten ošklebek byl taky jenom pokus o
úsměv. Moc mi to nešlo, ale jsem přeci
nemocná.

Máš pravdu, to jsi.

Tak co jsi mi přivezl?

Sebe.

Hmm, to ses s tím sháněním moc neunavil.

A čokoládu.

Jéé, mňam. Pár kostek ledu by tam nebylo?

Ty, ty, ty!

Polibek.

Pár vět.

Pár úsměvů.

Polibek.

Ona: „Budeš muset jít, za chvíli přijde máma.“

Nepotřebuješ něco?

Tebe.

Vždyt' říkáš, abych šel.

Musíš.

Vzájemné vycucnutí.

Ona: „Napiš mi.“

Slib.

Slib mi to.

Polibek.

Do nemocnice.

Domů. Pozitří mne pustí.

Přijedu.

Napiš!

Temný pramínek vlasů ti spadl do čela.

Dopis

Dívce z nejmilejších
dne XY tohoto roku

Moje Zudito,

moje, moje, moje! Dlouho jsem přemýšlel, a vybíral slova lákavých, i cizokrajných chutí a vůní pro tento dopis. Létal jsem nad krajinou v podobě motýlů a pestrobarevných ptáků. S tichostí boha nahlédl do tisíců pokojů. S prostodušností anděla upil z každého právě nastaveného kalichu, abych pak přišel, a do jediného círu papíru vložil naivistickou urgenci po zachycení právě utíkající chvíle. Bylo to průhledné a lákavé, jako poezie patnáctiletého chlapce. A snad v tom bylo i něco pravdy, pokud jí umí člověk ještě vyslovit nezabředlý po kolena v bahně. Pokud jí vůbec umí vyslovit.

Ach, Zudito, největším neštěstím člověka je, že se naučil žít ze vzpomínek, a tato věta je přiznáním, s jakou nechutí píše

tento dopis. Vzpomínat bychom měli až v příštím životě, as, ty jako růže, a já jako trn. Ano snad je to jen přání, snad je to jen netrpělivá touha po tvém těle a věčném spojení dvou životů, snad je to jen strach, aby k nasycení radosti i smutku nedošlo dříve, než tě biblickým slovem, poznám, ale dej mi za pravdu, prosím, že je to krásná myšlenka, po sepjetí všech vzpomínek prošlého života v jedinou metaforu života příštího.

To je poezie kamenných lavic, obilných snopů, špinavých rukou, poezie ostří mečů, podřezaných hrdel a imaginace úplňku, verše koktavých hlasů, tvarů žen a labutí volnosti, nekonečná inspirace těl otvírajících okna k výskoku, lačný pohled po krvi rozježděné v silnici, i jehla vražená do žíly, i volnost utopená v horkém asfaltu, i nejlevnější klíny prostitutek z posledních ulic a přece si přivlastňující slunce a svět, i všechny ostatní chvíle, které budou stát za vzpomínku, nebo za prázdnou láhev od vína,

to je poezie, to jsi ty, to jsem já, to je
čtyřiašedesát schodů ke dveřím, za kterými se
skrýváš.

Tvůj